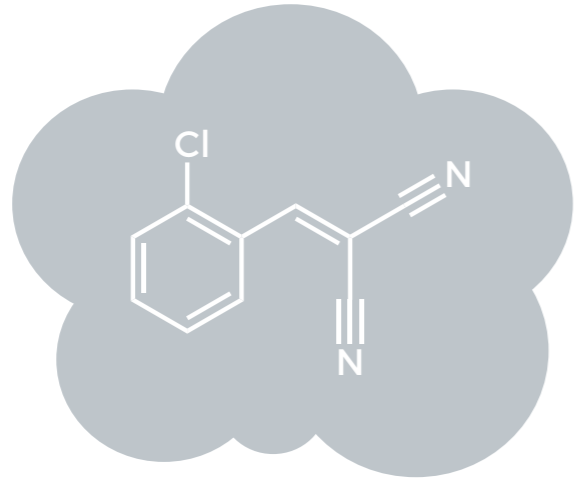
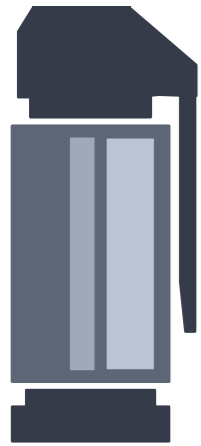

სკამდმდენი გაზი: ქიმიკა, გაუნგვის მეთოდები და ეფექტები

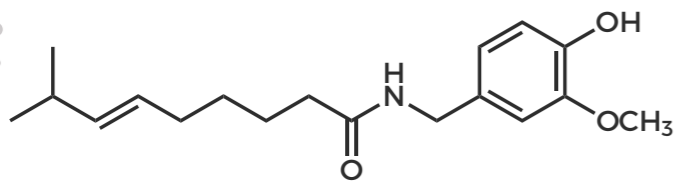
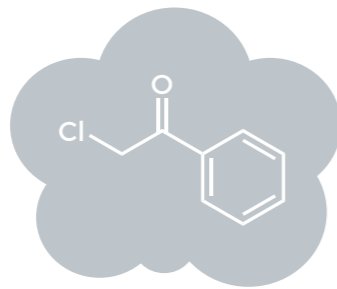
კა პის სკამდმდენი გაზი?

აქტიური ნივთიერება „სი-ეს“ აირში (CS gas) 2-ქლორბენ-ზალმალონიტრილია, თეთრი ფერის მყარი ნივთიერება, რომელიც იფანტება მაკრო ნაწილაკების (მტერის) ან მისი ხსნარის სახით სახით.

ქლორბენზონიტრილი

კაუსატინი, კაუსატინოიდი

ქლორაცეტოფენონს (CN, „სი-ენი“, „მეისი“) ისტორიულად იყენებდნენ ადრე, თუმცა განსაკუთრებით ბოლო წლებში იგი „სი-ეს“ აირით ჩანაცვლდა. წინაკის სპრეი ცრემლსადენი აირისგან განსხვავდება: იგი შეიცავს კაფსაიციინოიდებს, წითელი წინაკისგან გამოყოფილ ნაერთებს.

სკამდმდენი პიკის გაუნგვის მეთოდები

„სი-ეს“ ხშირად ფანტავენ ხოლმე კანისტრიდან, რომელიც კვამლს უშვებს. კვამლი ეხმარება ცრემლმდენი აირის გაფანტვა-გაშლას მიკრო ნაწილაკების „ღრუბლის“ სახით.

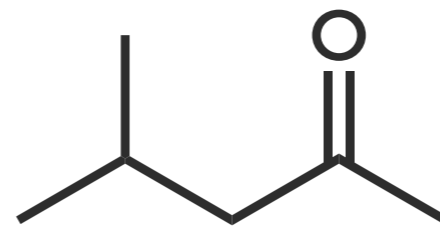
საუნგვი ნაკვი

როდესაც კანისტრას ცეცხლს უკიდებენ, საფანტი ნარევი იწყებს წვას. ეს ნარევი შეიცავს ნახშირს, რომელსაც საწვავის როლი აქვს, და კალიუმის ნიტრატს - მუანგავს, რაც სწრაფ წვას უწყობს ხელს.

მბოლავი ნაკვი

მბოლავი ნარევი შეიცავს აქტიურ კომპონენტ „სი-ესს“. იგი საწვავად საქარობას შეიცავს, ხოლო მუანგავის როლში კალიუმის ქლორატია. მაგნიუმის კარბონატი მუანგავის დონეს არეგულირებს, ხოლო ნიტროცელულოზა ნარევეს ერთად „კრავს“.

CS-ის გამხსნელში გახსნა შესაძლებელია, რაც საშუალებას იძლევა, „სი-ესი“ გამოყენებული იყოს, როგორც სპრეი (შესამხურებელი). გამხსნელად მეთილიზობუტილკეტონს იყენებენ ხოლმე.

4-მეთილპენტან-2-ონი

სკამდმდენი პიკის ეფექტები

ცრემლმდენი აირის მოხვედრა აღიძიანებს თვალებს, ცხვირს, პირს, კანს და სასუნთქ გზებს. ეს, თავის მხრივ, შეიძლება გადაიზარდოს ანთებაში, გამოიწვიოს ხველა და სუნთქვის გაძნელება. ეს ეფექტი, როგორც წესი, აირის მოხვედრიდან 15-30 წუთის განმავლობაში გრძელდება.

ადამიანები, რომლებსაც რესპირატორული სისტემის ვალიზიანება სჭირთ (მაგ., ასთმა), რა თქმა უნდა, უფრო მგრძობიარენი არიან „სი-ესის“ აირის მიმართ. ზოგიერთი კვლევა მოწმობს, რომ CS-ის ჩასუნთქვამ შეიძლება რესპირატორული დაავადება გამოიწვიოს.

სკამდმდენი გაზისგან თავდაცვა

ცრემლმდენი აირის ანტიდოტი არ არსებობს, თუმცა, ზოგიერთი წყაროს მიხედვით, რძის ან სოდის ხსნარის გამოყენება ამ ნივთიერების ჩამოსარეცხად ეფექტურია, თუმცა დასაზუსტებელია, წყლის გამოყენებას სჯობს თუ არა.

- 1 რაც შეიძლება სწრაფად გაეცალეთ იმ არეალს, სადაც გაზი გაიფანტა.
- 2 მოცილეთ აირმიცხული ტანსაცმელი თუ ეს შესაძლებელია, და სახე გაინმინდეთ აირის ნაწილაკებისგან.
- 3 გამოიყენეთ გამდინარე წყალი და საპონი, რათა მოცილოთ „სი-ესი“ კანიდან. დაიმუშავეთ თვალები სალინით (ფიზ. ხსნარი) ან წყლით 10-20 წთ-ის განმავლობაში.

